

"ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΝΕΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ"

Π Ε Ν Ε Κ 2 0 0 1

Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) αναγνωρίζοντας τη σημασία της ενίσχυσης του ερευνητικού δυναμικού της Κύπρου, με την ένταξη νέων επιστημόνων στην ερευνητική διαδικασία, προκηρύσσει για δεύτερη συνεχή χρονιά το «Πρόγραμμα Ενίσχυσης Νέων Ερευνητών Κύπρου» ΠΕΝΕΚ 2001. Το ΠΕΝΕΚ 2001 στοχεύει στην κατάρτιση και επιμόρφωση νέων ερευνητών σε επιλεγμένες θεματικές επιστημονικές ενότητες.

Το ΠΕΝΕΚ 2001 απευθύνεται σε νέους ερευνητές ηλικίας μέχρι 35 ετών, τα μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου, των Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, τους ερευνητές των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς επίσης και τους ερευνητές ιδιωτικών φορέων και επιχειρήσεων που διαθέτουν κατάλληλη ερευνητική υποδομή και δυνατότητα εκπαίδευσης νέων ερευνητών.

Στόχοι του Προγράμματος:

Βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η **κατάρτιση και επιμόρφωση νέων ερευνητών** σε τομείς που ενδιαφέρουν την Κύπρο και προσφέρονται για την τεχνολογική, παραγωγική και κοινωνική της ανάπτυξη.
- Η **ενθάρρυνση για απασχόληση νέων στην έρευνα** έτσι ώστε να αυξηθεί το αξιοποιήσιμο ερευνητικό ανθρώπινο δυναμικό στους πιο πάνω τομείς.
- Η **προώθηση της ανάπτυξης ερευνητικών δικτύων** σε τοπικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Η **ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας** ανάμεσα στα εκπαιδευτικά – ερευνητικά ιδρύματα και τους παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς.
- Η **αξιοποίηση αποδήμων** Κυπρίων και Ελλαδιτών επιστημόνων.

A. ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝ ΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Κάθε ερευνητικό σχέδιο που θα υποβληθεί θα πρέπει τουλάχιστον να καλύπτει τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

1. **Να αναφέρεται σε έρευνα** σύμφωνα με τον διεθνή ορισμό, δηλαδή «παραγωγή νέας επιστημονικής γνώσης σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτές επιστημονικές θεωρίες και κριτήρια ή στην εφαρμογή γνώσεων με συστηματική και επιστημονικά αποδεκτή μεθοδολογία».
2. **Να συμμετέχει απαραίτητα ένας τουλάχιστον Νέος Ερευνητής** και να εξασφαλίζεται η **δημιουργία δικτύου** ανάμεσα στον **Ανάδοχο Φορέα**, ένα τουλάχιστον **Τελικό Χρήστη** και ένα τουλάχιστον **Έμπειρο Ερευνητή** που να μην προέρχεται από τον Ανάδοχο Φορέα. Στην περίπτωση που τόσο ο Ανάδοχος Φορέας όσο και ο Τελικός Χρήστης προέρχονται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα (Δημόσια Υπηρεσία, Πανεπιστήμιο, Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής κλπ) τότε το δίκτυο πρέπει να περιλαμβάνει και τη συμμετοχή ενός ακόμη κυπριακού φορέα από τον ιδιωτικό τομέα.
3. Να υφίστανται οι προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την **επιτυχία του ερευνητικού έργου**. Στις προϋποθέσεις αυτές περιλαμβάνονται η συμμετοχή του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού, η εξασφάλιση της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής και η εγγύηση για την καταβολή της συνεισφοράς όλων των φορέων που συμμετέχουν.
4. Να υποβληθούν εμπρόθεσμα όλα τα στοιχεία του σχεδίου (βλ. πίνακα «Προαπαιτούμενα»).

5. Να έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες υποβολής (βλ. «Οδηγίες και Έντυπα Υποβολής»).

Χρονική Διάρκεια

Τα προτεινόμενα ερευνητικά σχέδια μπορούν να έχουν διάρκεια από 12 μέχρι και 24 μήνες.

B. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Δικαίωμα Συμμετοχής - Υποβολής

Δικαίωμα συμμετοχής σε προτεινόμενο ερευνητικό σχέδιο έχουν ερευνητές – ερευνητικοί φορείς της Κύπρου ή και του εξωτερικού.

Δικαίωμα υποβολής πρότασης έχουν ερευνητικοί φορείς, οργανισμοί και επιχειρήσεις μόνιμα εγκατεστημένοι στη Κύπρο. Το σχέδιο υποβάλλει ο **«Επιστημονικός Υπεύθυνος»**.

Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στο ΠΕΝΕΚ 2001 σε νέο ερευνητή που συμμετέχει ήδη σε εγκεκριμένη πρόταση του ΠΕΝΕΚ 2000, με ποσοστό χρόνου απασχόλησης άνω του 60 %.

Επίσης, δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε επιστήμονα που κατά τη μέρα προκήρυξης του ΠΕΝΕΚ 2001 (24/04/2001), δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του πηγάζουν από ήδη χρηματοδοτούμενα σχέδια του ΙΠΕ.

«Επιστημονικός Υπεύθυνος» (ΕΥ)

Ο **«Επιστημονικός Υπεύθυνος»** του Σχεδίου πρέπει να είναι έμπειρος ερευνητής που να προέρχεται από Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, Οργανισμό ή Επιχείρηση που διαθέτει κατάλληλη ερευνητική υποδομή για εκπόνηση ερευνητικού έργου και δυνατότητα εκπαίδευσης νέων ερευνητών.

Ο **ΕΥ** εκπροσωπεί το σύνολο της ερευνητικής ομάδας, καταθέτει το σχέδιο, υπογράφει το

«**Συμβόλαιο Διεκπεραίωσης Έρευνας**» σε περίπτωση χρηματοδότησης και είναι ο νομικά υπεύθυνος έναντι του ΙΠΕ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που πηγάζουν από αυτό.

Ο **ΕΥ** αναλαμβάνει την ευθύνη να ενημερώσει τα υπεύθυνα πρόσωπα ή όργανα των εμπλεκόμενων φορέων και να εξασφαλίσει την έγκρισή τους. Η έγκριση αυτή αφορά το περιεχόμενο του σχεδίου, τη συμμετοχή ανθρώπινου δυναμικού, τη χρήση εγκαταστάσεων και τις πιθανές οικονομικές υποχρεώσεις που πηγάζουν.

Κάθε ΕΥ μπορεί να καταθέσει μόνο ένα ερευνητικό σχέδιο και δεν μπορεί να συμμετέχει σε άλλο σχέδιο του ΠΕΝΕΚ 2001.

Νέοι Ερευνητές (ΝΕ)

«**Νέος Ερευνητής**» θεωρείται νέος επιστήμονας, που διαμένει μόνιμα στη Κύπρο και ο οποίος:

1. **Δεν απασχολείται σε μόνιμη ή πλήρη εργασία,**
2. έχει αποκτήσει κατά την **τελευταία πενταετία** πτυχίο πανεπιστημίου ή μεταπτυχιακό τίτλο ή διδακτορικό δίπλωμα και
3. είναι **ηλικίας μέχρι τριανταπέντε ετών** την ημέρα προκήρυξης του ΠΕΝΕΚ 2001 .

Το **ποσοστό απασχόλησης** του **ΝΕ** στο προτεινόμενο ερευνητικό σχέδιο, δεν μπορεί να είναι μικρότερο του **40%** του συνολικού παραγωγικού του χρόνου. Για την διεκπεραίωση του ερευνητικού έργου ο Ν.Ε. πρέπει να εργάζεται στους χώρους του ΑΦ ή του ΤΧ.

Ο **αριθμός των ΝΕ** που συμμετέχουν στην πρόταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τον **αριθμό των έμπειρων ερευνητών** (συμπεριλαμβανομένου του Ε.Υ.) που συμμετέχουν στο προτεινόμενο σχέδιο.

Επισημαίνεται ότι οι **ΝΕ** πρέπει να συμμετέχουν στις ενδεχόμενες δημοσιεύσεις που θα προκύψουν από την εκπόνηση του ερευνητικού έργου.

Έμπειρος Ερευνητής (ΕΕ)

«**Έμπειρος ερευνητής**» μπορεί να είναι ερευνητής που προέρχεται από εκπαιδευτικό /ερευνητικό οργανισμό ή επιχείρηση του ιδιωτικού ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στην Κύπρο ή το εξωτερικό. Κάθε **ΕΕ** μπορεί να συμμετέχει μόνο σε ένα ερευνητικό σχέδιο.

Δεν υιοθετούνται συγκεκριμένα κριτήρια που να προσδιορίζουν την ιδιότητα του **ΕΕ**, η εμπειρία και η ικανότητα του οποίου θα πρέπει να παρουσιάζεται στο σχέδιο.

Απόδημοι Ερευνητές (ΑΕ)

Ενδεχόμενη συμμετοχή απόδημου Κύπριου ή Ελλαδίτη έμπειρου ερευνητή που ζει και εργάζεται σε μόνιμη βάση, σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ή ερευνητικό κέντρο του εξωτερικού (πέραν του κυπριακού και ελλαδικού χώρου) καλύπτεται από ειδική χρηματοδότηση.

Η ερευνητική εργασία του ΑΕ θα πρέπει να είναι απόλυτα διακριτή τόσο στις δέσμες εργασίας της πρότασης, όσο και στις εκθέσεις προόδου.

Ανάδοχος Φορέας (ΑΦ)

Το Ίδρυμα, ο Οργανισμός ή η Επιχείρηση όπου εργοδοτείται ο **ΕΥ**, καλείται «**Ανάδοχος Φορέας**». Ο **ΑΦ** αναλαμβάνει την υποστήριξη του ερευνητικού έργου με την παροχή της αναγκαίας ερευνητικής ή άλλης υποδομής. Ο ΑΦ μπορεί (παρά την ύπαρξη άλλου ΤΧ) να κάνει χρήση των τελικών αποτελεσμάτων.

Ο ΑΦ πρέπει να βρίσκεται στην Κύπρο.

Τελικός Χρήστης (ΤΧ)

«Τελικός Χρήστης» (ΤΧ) μπορεί να είναι οποιοσδήποτε οργανισμός, επιχείρηση ή υπηρεσία εγκατεστημένος στη Κύπρο. Στο προτεινόμενο σχέδιο πρέπει απαραίτητα να αποδεικνύεται η ικανότητά του να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα του ερευνητικού έργου.

Η κατηγορία «ΤΧ», με την ευρεία έννοια του όρου, μπορεί να περιλαμβάνει παραγωγικές επιχειρήσεις, βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, νοσοκομεία, κοινωφελείς οργανισμούς, δημόσιες υπηρεσίες, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κ.α.

Κάθε σχέδιο θα περιλαμβάνει απαραίτητα ένα τουλάχιστο ΤΧ. Σε καμία περίπτωση ο ΤΧ δεν είναι δυνατόν να συμπίπτει με τον ΑΦ.

Στη περίπτωση όπου ο ΝΕ θα εργάζεται στο χώρο του ΤΧ, τότε ο ΤΧ θα πρέπει να διαθέτει την αναγκαία ερευνητική ή άλλη αναγκαία υποδομή.

Δίκτυο συνεργασίας

Κάθε σχέδιο πρέπει να προνοεί τη δημιουργία δικτύου συνεργασίας με ερευνητές ή/και οργανισμούς, εγκατεστημένους στην Κύπρο ή το εξωτερικό. Ειδικότερα:

Όλα τα ερευνητικά σχέδια θα πρέπει απαραίτητα να περιλαμβάνουν την ενεργό συμμετοχή του Ανάδοχου Φορέα (ΑΦ), ενός τουλάχιστον Τελικού Χρήστη(ΤΧ) και ενός Έμπειρου Ερευνητή (ΕΕ) που δεν ανήκει στον ΑΦ ή στον ΤΧ.

Ένας εκ των Φορέων του Δικτύου (ΑΦ ή ΤΧ) πρέπει να προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα. Στην περίπτωση που τόσο ο Ανάδοχος Φορέας όσο και ο Τελικός Χρήστης προέρχονται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα (Δημόσια Υπηρεσία,

Πανεπιστήμιο, Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής κλπ), **τότε το δίκτυο πρέπει να περιλαμβάνει και τη συμμετοχή ενός ακόμη κυπριακού φορέα από τον ιδιωτικό τομέα.**

Ιδιαίτερα θετικό στοιχείο θα θεωρείται η διεπιστημονική σύνθεση της ερευνητικής ομάδας του δικτύου, όπως επίσης και η συμμετοχή ΕΕ από το εξωτερικό, με αναγνωρισμένη εμπειρία στο ειδικό αντικείμενο του σχεδίου.

Σημειώνεται ότι σε ένα σχέδιο θα μπορούν να συμμετέχουν και ανεξάρτητες μονάδες του ίδιου φορέα (π.χ. Τμήματα του Πανεπιστημίου). **Εργαστήρια ιδίου τμήματος ή ίδιου ινστιτούτου δεν μπορούν να συγκροτήσουν από μόνα τους «Δίκτυο» συνεργασίας.**

Ο ΕΥ του ερευνητικού σχεδίου έχει την ευθύνη για την αποτελεσματική λειτουργία του δικτύου.

Πνευματική ιδιοκτησία

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί από τον ΕΥ κατά την επιλογή των συνεργατών του και την ρύθμιση της μεταξύ τους σχέσης, στο θέμα της πνευματικής ιδιοκτησίας των αποτελεσμάτων του σχεδίου.

Ειδικότερα σημειώνονται για την παρούσα προκήρυξη τα εξής.:

- **Τα πνευματικά δικαιώματα της έρευνας ανήκουν στο σύνολο της ερευνητικής ομάδας, εκτός αν συμφωνηθεί διαφορετικά, ανάμεσα στους συνεργαζόμενους φορείς κατά τη σύσταση του δικτύου ή ανάμεσα στο ΙΠΕ και την ερευνητική ομάδα κατά την επιλογή ή και την υλοποίηση του σχεδίου.**
- **Ο ΕΥ έχει την αποκλειστική ευθύνη κατοχύρωσης των πνευματικών**

δικαιωμάτων του ερευνητικού έργου και των αποτελεσμάτων του.

- Συστήνεται προς τους **ΕΥ** να πράττουν τούτο έγκαιρα και σύμφωνα με τις διατάξεις της κυπριακής νομοθεσίας (Νόμος περί Διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας - Ν.16(1)/98, Αρ. 3234 6/4/1998 κ.α.). Για σχετικές πληροφορίες οι ΕΥ μπορούν να αποτείνονται στην Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη.
- Το ίδρυμα δεν φέρει καμία νομική ή άλλη ευθύνη στην περίπτωση που αποδειχθεί ότι το σύνολο ή μέρος ερευνητικού σχεδίου προέκυψε από παράνομη, ως προς την πνευματική ιδιοκτησία, ενέργεια οποιουδήποτε. Η ευθύνη αυτή βαραίνει τον ΕΥ του ερευνητικού σχεδίου.

Γ. ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Επιχορήγησης θα τύχουν ερευνητικά σχέδια που θα εντάσσονται στις πιο κάτω θεματικές ενότητες και θα πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στην παρούσα προκήρυξη.

1. Ενίσχυση Ανταγωνιστικότητας Μεταποίησης Νέα

Σύνθετα Υλικά – Ενέργεια

- Καινοτόμοι μέθοδοι παραγωγής για νέα ή βελτιωμένα προϊόντα.
- Ανάπτυξη νέων υλικών/διεργασιών προηγμένης τεχνολογίας, νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, επέκταση ορίων και αντοχής δομικών υλικών.
- Μεταλλικά υλικά, κράμματα και σύνθετα υλικά μεταλλικής μήτρας.
- Σύνθετα υλικά. Συνδυασμός φυσικών υλικών κυπριακής προέλευσης και άλλων υλικών.
- Ορθολογική, αποτελεσματική χρήση – εξοικονόμηση ενέργειας.
- Βελτίωση μεθόδων αξιοποίησης νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Ανάπτυξη νέων οικοδομικών υλικών με βελτιωμένες μονωτικές ιδιότητες, συμβατά με τις κατασκευαστικές πρακτικές που ακολουθούνται στην Κύπρο.
- Ανάπτυξη συστημάτων κλιματισμού χώρου με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

2. Πληροφορική – Τηλεπικοινωνίες - Αυτοματισμοί

- Ανάπτυξη καινοτόμων λογισμικών προγραμμάτων.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Νέες μέθοδοι εργασίας εξ αποστάσεως.
- Συστήματα αυτομάτου ελέγχου και εφαρμογές.
- Ανάπτυξη καινοτόμων συστημάτων πληροφορικής στους τομείς της Υγείας, Αρχιτεκτονικής, Σεισμολογίας και Μηχανικής.
- Ανάπτυξη νέων συστημάτων δυναμικής πραγματικότητας.

- Υπηρεσίες δικτύων δεύτερης και τρίτης γενιάς.
- Ανάπτυξη νέων ποιοτικών υπηρεσιών. Διαδραστικές υπηρεσίες.
- Νέες εφαρμογές με οπτικές ίνες.
- Χρήση πληροφορικής σε ταχεία δίκτυα τηλεπικοινωνιών.
- Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία από πηγές εκπομπής τηλεπικοινωνιακών μέσων / κινητών τηλεφώνων και επιδράσεις στον άνθρωπο.
- Ανάπτυξη πρωτότυπων νέων υπηρεσιών για προηγμένες εφαρμογές τηλεματικής: τηλε-εκπαίδευση, τηλε-ιατρική, τηλε-εκδόσεις.

3. Αειφόρος Ανάπτυξη - Περιβάλλον

- Αξιοποίηση των φυσικών γενετικών πόρων της Κύπρου.
- Ανάπτυξη ή/και βελτίωση ειδών και μεθόδων καλλιέργειας και προστασίας φυτών υδατοκαλλιέργειας και κτηνοτροφίας λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της Κύπρου.
- Αειφόρος διαχείριση δασικών πόρων.
- Αξιοποίηση της ντόπιας χλωρίδας για ανάπτυξη της ανθοκομίας.
- Ανάπτυξη νέων και βελτίωση υφισταμένων ειδών και μεθόδων υδατοκαλλιέργειας με εφαρμογές νέων τεχνολογιών.
- Αρωματικά – ενδημικά φυτά, θάμνοι και δένδρα για αντικατάσταση αμπελώνων.
- Ορθολογική διαχείριση και διατήρηση των φυσικών πόρων στην Κύπρο.
- Ολοκληρωμένη διαχείριση, αειφόρος χρήση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων στην Κύπρο.
- Ολοκληρωμένος έλεγχος για πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, των νερών και του εδάφους.
- Ανάπτυξη συστημάτων αφαλάτωσης νερού με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Αξιοποίηση υφάλμυρων νερών για γεωργική χρήση.
- Αειφόρος χωροταξικός - πολεοδομικός σχεδιασμός και ορθολογική διαχείριση πόρων.

- Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη – Διαχείριση φυσικών πόρων, πολιτιστικής κληρονομιάς, ξενοδοχειακών και τουριστικών μονάδων κλπ.
- Ανάπτυξη τεχνολογιών για την αειφόρο διατήρηση και αποκατάσταση κτιριακού περιβάλλοντος της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Μείωση και επεξεργασία αποβλήτων, καινοτόμοι μέθοδοι ανακύκλωσης.

4. Πολιτισμός / Παιδεία / Οικονομία

- Ανάπτυξη νέων προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας και χρήση νέων τεχνολογιών.
- Ανάπτυξη μεθόδων-προγραμμάτων κατάρτισης του γυναικείου πληθυσμού με στόχο την απασχόληση.
- Συστήματα για παροχή ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Καινοτόμοι μέθοδοι εκπαίδευσης ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Καινοτόμοι μέθοδοι προστασίας και συντήρησης ιστορικών μνημείων και στοιχείων της πολιτισμικής κληρονομιάς.
- Παθολογία του ξύλου στα αρχαία μνημεία.
- Οστά και σκελετικό υλικό σε αρχαία νεκροταφεία και οικισμούς σε σχέση με τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων της Κύπρου στην αρχαιότητα.
- Προσφυγικοί οικισμοί / πρόσφυγες και κοινωνικά προβλήματα στη Κύπρο.
- Παραβατικότητα στην κυπριακή κοινωνία με έμφαση στη νεανική παραβατικότητα. Αποτελεσματικά συστήματα πρόληψης / αντιμετώπισης.
- Παιδιά προβληματικών οικογενειών. Διαχρονική ψυχική και σωματική ανάπτυξη. Μόρφωση, κατάρτιση και επαγγελματική αποκατάσταση.
- Κοινωνικός αποκλεισμός – προγράμματα ένταξης ηλικιωμένων / αλλοδαπών ή και άλλων ομάδων.
- Ναρκωτικά και ασφάλεια στα σχολεία. Το πρόβλημα και οι επιπτώσεις. Μέθοδοι αντιμετώπισης.
- Νέες Τεχνολογίες σε σχέση με την ανάπτυξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

- Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις περιορισμένης ευθύνης: ο ρόλος τους στο οικονομικό και κοινωνικό σύνολο, βιωσιμότητα, προβλήματα και απειλές από διεθνή ανταγωνισμό.
- Ανάπτυξη Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου – Επιπτώσεις στους άλλους τομείς της Οικονομίας – Κοινωνικοοικονομικές επιδράσεις.
- Αμοιβαία κεφάλαια και αποταμιευτικές συνθήσεις Κυπρίων επενδυτών – επιδράσεις στο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον.
- Ο Τομέας κοινωνικής οικονομίας (όπως καθορίζεται από την Ε.Ε.) στην Κύπρο και ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει στο μέλλον.

5. Υγεία - Βιοεπιστήμες

- Συστήματα Υγείας: οργάνωση, διοίκηση, οικονομικά της υγείας, αξιοποίηση των πόρων της υγείας.
- Επιδημιολογικές, αναλυτικές, συγκριτικές, και κλινικές έρευνες.
- Χρόνια νοσήματα στην Κύπρο (καρδιαγγειακά, καρκίνος, διαβήτης, υπέρταση, αναιμίες κ.ά.): Επιδημιολογικές συνθήκες, γεωγραφικά, κοινωνικά, χρονικά, γενετικά, διατροφικά και άλλα αίτια, παράγοντες που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την εμφάνιση των ασθενειών αυτών στην Κύπρο.
- Ασφάλεια, έλεγχος ποιότητας τροφίμων
- Ψυχική υγεία, βελτίωση ποιότητας ψυχιατρικών υπηρεσιών και υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας.
- Εφαρμογές της βιοτεχνολογίας στην υγεία, γεωργία, περιβάλλον και ενέργεια.
- Ανάπτυξη και εφαρμογές τεχνικών μοριακής γενετικής, κυτταρικών, βιοχημικών και βιοφυσικών τεχνικών

6. Ελεύθερη θεματική Ενότητα

- Η «Ελεύθερη θεματική Ενότητα» δεν προσδιορίζει συγκεκριμένο θέμα ή αντικείμενο. Οι υποψήφιοι μπορούν να εισηγηθούν οποιοδήποτε θέμα δεν μπορεί να ενταχθεί στις προηγούμενες ενότητες. Σε κάθε περίπτωση επιχορήγησης θα τύχουν ερευνητικά σχέδια που θα πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στην παρούσα προκήρυξη

Δ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Τα ερευνητικά σχέδια που θα φτάσουν εμπρόθεσμα στο ΙΠΕ σε σφραγισμένο φάκελο, θα λαμβάνουν αριθμό πρωτοκόλλου και σχετική βεβαίωση παραλαβής.

Καμία αλλαγή ή προσθήκη δεν θα γίνεται μετά την παραλαβή του ερευνητικού σχεδίου.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης των ερευνητικών σχεδίων περιλαμβάνει δυο στάδια:

Στάδιο Προαξιολόγησης: το ΙΠΕ θα εξετάσει εάν τα υποβληθέντα σχέδια πληρούν τις προαπαιτούμενες διατάξεις της προκήρυξης καθώς και κατά πόσο αυτά εμπίπτουν στις θεματικές ενότητες της προκήρυξης, έτσι ώστε να αποφασίζεται εάν μπορούν να προωθηθούν για τελική αξιολόγηση (βλ. Πίνακα «Προαπαιτούμενα»).

Στάδιο Τελικής Αξιολόγησης: κάθε ερευνητικό σχέδιο θα αξιολογείται από δύο τουλάχιστον ανεξάρτητους αξιολογητές – ειδικούς επιστήμονες στο αντικείμενο κάθε ενός σχεδίου.

Αρχικά οι αξιολογητές θα κρίνουν το «**ανώνυμο**» **ΜΕΡΟΣ Α** και αφού παραδώσουν τη βαθμολογία τους, θα λαμβάνουν για κρίση το «**επώνυμο**» **ΜΕΡΟΣ Β**.

Οι αξιολογητές θα καλούνται επίσης να κρίνουν και να σχολιάζουν το περιεχόμενο και το ύψος του προϋπολογισμού.

Ο μέσος όρος των βαθμολογιών που θα εξασφαλίσει ένα σχέδιο, θα αποτελεί και την τελική του βαθμολογία. Σε περίπτωση που η απόλυτη διαφορά της βαθμολογίας που θα δώσουν οι δύο αξιολογητές υπερβαίνει το 25%, τότε το σχέδιο θα αξιολογείται και από τρίτο

αξιολογητή. Η τελική βαθμολογία στην περίπτωση αυτή θα ισοδυναμεί με το μέσο όρο των δύο πλησιέστερων βαθμολογιών.

Η όλη διαδικασία θα είναι εμπιστευτική. Το περιεχόμενο των ερευνητικών σχεδίων και η ταυτότητα των κριτών δε θα κοινοποιούνται.

Κριτήρια Αξιολόγησης

Τα κριτήρια αξιολόγησης χωρίζονται σε δύο ενότητες και αντιστοιχούν στα δύο μέρη της πρότασης.

Στο «**ανώνυμο**» **ΜΕΡΟΣ Α** θα αξιολογείται η **επιστημονική και καινοτομική αρτιότητα του σχεδίου**, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από το βαθμό πρωτοτυπίας και καινοτομίας, τη μεθοδολογία, τη δομή και τεκμηρίωση του Σχεδίου Δράσης, την ανάλυση του Χρονοδιαγράμματος, των Στόχων και Επιδιωκόμενων Αποτελεσμάτων και την καταγραφή των Δραστηριοτήτων και Παραδοτέων για κάθε Δέσμη Εργασίας.

Στο «**επώνυμο**» **ΜΕΡΟΣ Β** θα αξιολογούνται ο βαθμός επίτευξης των στόχων του Προγράμματος, τα **προσόντα και η εμπειρία των επιστημόνων και η ποιότητα των φορέων που συμμετέχουν, η επάρκεια της υφιστάμενης και προτεινόμενης ερευνητικής υποδομής**, η πληρότητα και καλή λειτουργία του δικτύου συνεργασίας και η τεκμηρίωση εκμετάλλευσης και διάχυσης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

Πιο αναλυτικά, τα ερευνητικά σχέδια θα βαθμολογηθούν με βάση την ανάλυση που εμφανίζεται στον «**Πίνακα Κριτηρίων Αξιολόγησης**». Συστήνεται όπως, σε κάθε ερευνητικό σχέδιο γίνεται σαφής τεκμηρίωση για κάθε ένα από τα κριτήρια.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α	45%
A.1 Βαθμός πρωτοτυπίας και καινοτομίας	15%
Υφιστάμενη Γνώση	5%
Προσδιορισμός πρωτοτυπίας και καινοτομίας του σχεδίου	10%
A.2 Μεθοδολογία	30%
Πληρότητα προτεινόμενης μεθόδου	15%
Δέσμες εργασίας και χρονοδιάγραμμα	10%
Παραδοτέα	5%
ΜΕΡΟΣ Β	55%
B.1 Νέος Ερευνητής	20%
Καταλληλότητα - Εξέλιξη και ποιότητα Νέων Ερευνητών	10%
Κατάρτιση και επιμόρφωση Νέων Ερευνητών μέσα από τη συμμετοχή στο σχέδιο	10%
B.2 Προσόντα, εμπειρία και καταλληλότητα ΕΥ και ΕΕ	15%
Επιστημονικός Υπεύθυνος	10%
Έμπειροι Ερευνητές	5%
B.3 Πληρότητα Δικτύου και υποδομής	10%
Επάρκεια υφιστάμενης και προτεινόμενης ερευνητικής υποδομής	5%
Ποιότητα Φορέων και Δικτύου συνεργασίας	5%
B.4 Σημασία – Αξιοποίηση Αποτελεσμάτων	10%
Επιστημονική και κοινωνικο-οικονομική σημασία αποτελέσματος	5%
Τεκμηρίωση εκμετάλλευσης και διάχυσης αποτελεσμάτων	5%

Επιλέξιμο Ερευνητικό Σχέδιο

Ένα σχέδιο θεωρείται «επιλέξιμο», δηλαδή υποψήφιο για χρηματοδότηση, όταν λάβει τουλάχιστον το 50% της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου και **75/100 στο σύνολο της βαθμολογίας.**

Διαπραγμάτευση

Μετά το πέρας της αξιολόγησης το ΙΠΕ καλεί τους ΕΥ των επιλέξιμων σχεδίων κατά σειρά βαθμολογίας, για διαπραγμάτευση στο περιεχόμενο του έργου και του Προϋπολογισμού.

Τελική Επιλογή

Η κατανομή των επιχορηγήσεων θα γίνεται σε δύο στάδια.

Στο πρώτο στάδιο θα εξασφαλίζεται χρηματοδότηση από **το πρώτο σε βαθμολογία σχέδιο κάθε Θεματικής Ενότητας**, ανεξάρτητα από τη θέση κατάταξής του, στο πίνακα βαθμολογίας.

Στο δεύτερο θα εξασφαλίζεται χρηματοδότηση από τα σχέδια με τη ψηλότερη θέση κατάταξης στο πίνακα βαθμολογίας.

Για να τύχει χρηματοδότησης σχέδιο πρέπει απαραίτητα να είναι επιλέξιμο και να έχει επέλθει συμφωνία ανάμεσα στο ΙΠΕ και τον ΕΥ κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Η απόφαση για την τελική επιλογή των ερευνητικών σχεδίων που θα τύχουν χρηματοδότησης θα ληφθεί από το ΔΣ του ΙΠΕ.

Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**Συνολικός Προϋπολογισμός**

Ο προϋπολογισμός του προγράμματος ανέρχεται στο συνολικό ύψος των **200,000ΛΚ**.

Όρια χρηματοδότησης

Το ΙΠΕ θα χρηματοδοτήσει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες (βλ. σχετική παράγραφο) ανεξάρτητα από το ύψος του συνολικού προϋπολογισμού του ερευνητικού σχεδίου. Σε καμία περίπτωση η χρηματοδότηση από το ΙΠΕ δεν μπορεί να υπερβεί τις 27,000ΛΚ.

Συνεισφορά Δικτύου

Κάθε πρόταση που συμμετέχει θα πρέπει να εξασφαλίζει τουλάχιστο το 20% του προτεινόμενου συνολικού προϋπολογισμού της από ίδιες πηγές. Για κάθε Φορέα του Δικτύου θα πρέπει απαραίτητα να περιγράφεται η μορφή της πιθανής οικονομικής συνεισφοράς του και να δηλώνεται από που θα προέλθει.

Προϋπολογισμός σχεδίου

Ο προϋπολογισμός του ερευνητικού σχεδίου που κατατίθεται αφορά τις συνολικές δαπάνες. Γίνεται όμως σαφής διάκριση των δαπανών που καλύπτονται από την επιχορήγηση του ΙΠΕ και την εξωτερική χρηματοδότηση.

Επιλέξιμες δαπάνες

Ο προϋπολογισμός του έργου μπορεί να καλύπτει τις εξής δαπάνες:

1. Αμοιβή νέων ερευνητών:

Μέγιστο συνολικό ύψος: 700ΛΚ x T

(όπου T: οι μήνες διάρκειας του έργου)

Ο μισθός για τους νέους ερευνητές θα υπολογίζεται με βάση μηνιαία αποζημίωση το ύψος της οποίας καθορίζεται στις:

- 450ΛΚ για τους πτυχιούχους,
- 550ΛΚ για όσους έχουν μεταπτυχιακό δίπλωμα και
- 700ΛΚ, για τους διδάκτορες.

2. Συμβολική αμοιβή έμπειρων ερευνητών:

- Μέγιστο συνολικό ύψος: 5,000ΛΚ
- Η αμοιβή του ΕΥ και των έμπειρων ερευνητών για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης του έργου δεν μπορεί να ξεπερνά τις 2000 ΛΚ κατά άτομο.

3. Συμμετοχή απόδημου Κύπριου ή Ελλαδίτη επιστήμονα:

- Μέγιστο ύψος 2,000ΛΚ.
- Καλύπτονται οι δαπάνες για ταξίδια του στην Κύπρο και συμβολική αμοιβή

4. Μετακινήσεις Νέων Ερευνητών στο εξωτερικό (για συμμετοχή σε συνέδριο):

- Μέγιστο ύψος 1,000ΛΚ

5. Δημοσιεύσεις / εκδόσεις:

- Μέγιστο ύψος 1,000ΛΚ

6. Αναλώσιμα -/ Μικροεξοπλισμός

- Μέγιστο ύψος 1000 ΛΚ

Αναπροσαρμογή προϋπολογισμού

Ο ΕΥ μπορεί κατά την κατάθεση της ενδιάμεσης έκθεσης προόδου να αιτηθεί αναπροσαρμογής του αρχικού προϋπολογισμού. Σε μια τέτοια περίπτωση ο νέος προϋπολογισμός θα πρέπει να τηρεί τα βασικά κριτήρια και οι μεταβολές σε να μην υπερβαίνουν το 10% ανά κατηγορία δαπάνης από τον αρχικό προϋπολογισμό.

Τρόπος Χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση θα γίνεται σε τρεις δόσεις, ως εξής:

- 50 % με την υπογραφή του συμβολαίου,
- 30% με την υποβολή και αποδοχή της ενδιάμεσης έκθεσης από το ΙΠΕ και
- 20% με την υποβολή και αποδοχή της τελικής έκθεσης

ΣΤ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΘΗΣΗ

Υπόχρεος και νομικά υπεύθυνος έναντι του Ιδρύματος για τη διαχείριση του σχεδίου είναι ο ΕΥ, ο οποίος υπογράφει το “**Συμβόλαιο Διεκπεραίωσης Έρευνας**”. Ο ΕΥ διατηρεί αρχείο συναλλαγών και δραστηριοτήτων που αφορούν το σχέδιο και υποβάλλει οποιαδήποτε στοιχεία του ζητηθούν από το ΙΠΕ, κατά τη διάρκεια και μέχρι δύο χρόνια μετά τη λήξη του προγράμματος.

Παρακολούθηση και Αξιολόγηση

Κάθε σχέδιο που θα τύχει επιχορήγησης, θα υπόκειται σε παρακολούθηση και τελική αξιολόγηση από το ΙΠΕ με βοήθεια ενδεχομένων συνεργατών του, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο έχει σχέση με το εκτελούμενο έργο.

i. Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου

Ανεξάρτητα από τη διάρκεια του σχεδίου θα απαιτείται **ενδιάμεση έκθεση προόδου**, η οποία και θα υποβάλλεται με τη συμπλήρωση της μισής διάρκειας εκπόνησης του σχεδίου. Η ενδιάμεση έκθεση θα περιλαμβάνει **αναλυτική έκθεση δραστηριοτήτων** όπως επίσης και **ενδιάμεση έκθεση οικονομικών πεπραγμένων** με πλήρη κατάλογο δαπανών.

ii. Τελική Έκθεση

Με τη συμπλήρωση του συνολικού χρόνου διάρκειας του σχεδίου θα υποβάλλεται η **τελική**

έκθεση, η οποία θα περιλαμβάνει **αναλυτική έκθεση δραστηριοτήτων** και **τελική έκθεση οικονομικών πεπραγμένων**, με πλήρη αναφορά στις δαπάνες του σχεδίου και κατάλογο αποδεικτικών στοιχείων.

Τόσο η ενδιάμεση έκθεση προόδου, όσο και η τελική έκθεση του σχεδίου θα περιλαμβάνουν πλήρη ανάλυση με όλα τα στοιχεία του σχεδίου (κείμενο, μετρήσεις, αποτελέσματα κ.α.), τη δραστηριότητα των μελών της ερευνητικής ομάδας, την τήρηση του χρονοδιαγράμματος κλπ.

Η ενδιάμεση έκθεση προόδου θα περιλαμβάνει περίληψη στην ελληνική γλώσσα έκτασης 400 λέξεων, ενώ η τελική έκθεση θα περιλαμβάνει περίληψη μέγιστης έκτασης 700 λέξεων, τόσο στην Ελληνική όσο και την Αγγλική γλώσσα. Η περίληψη αυτή θα αποτελεί και το κείμενο που θα δημοσιεύεται από το ΙΠΕ σε ειδική έκδοση που θα παρουσιάζει τα αποτελέσματα των σχεδίων που επιχορήγησε.

Τόσο η ενδιάμεση, όσο και η τελική έκθεση θα υποβάλλονται στην **ελληνική γλώσσα**.

iii. Παρουσίαση ερευνητικού σχεδίου

Ο επιστημονικός υπεύθυνος οφείλει να προβεί σε παρουσίαση της προόδου της ερευνητικής εργασίας, σε χώρο του ΑΦ ή στα γραφεία του ΙΠΕ, όποτε του ζητηθεί από το Ίδρυμα.

Διαχείριση Σχεδίου

Η διαχείριση του ερευνητικού σχεδίου θα γίνεται με βάση σχετική «Εγκύκλιο Διαχείρισης Ερευνητικών Σχεδίων» που θα ενσωματωθεί στο συμβόλαιο που θα υπογράψουν από κοινού το ΙΠΕ και ο ΕΥ

Ζ. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τα σχέδια θα υποβάλλονται προσωπικά ή με συστημένη επιστολή στα γραφεία του Ι.Π.Ε, **όχι αργότερα από τις 14:30, της 1^{ης} Ιουλίου 2001.**

Σημειώνεται ότι την πιο πάνω ημερομηνία πρέπει να φέρει η ταχυδρομική σφραγίδα, σε περίπτωση συστημένης ταχυδρομικής αποστολής (μόνο μέσω του δημόσιου ταχυδρομείου). Οι αποστέλλοντες πρέπει να ελέγχουν την ευκρίνεια της ταχυδρομικής σφραγίδας. Όποιο σχέδιο φθάσει στην ταχυδρομική θυρίδα του ΙΠΕ μετά τις 10 Ιουλίου 2001, θεωρείται εκπρόθεσμο.

Τα ερευνητικά σχέδια πρέπει να υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα, **σε τρία όμοια αντίγραφα και σε μέγεθος σελίδας Α4.** Κάθε ένα αντίγραφο θα περιλαμβάνει:

1. Το **ΜΕΡΟΣ Α («ανώνυμο»)** δεμένο σε ξεχωριστό τεύχος (συρραφή, σπιράλ κλπ.) περιλαμβάνει όλα τα κεφάλαια με τη σειρά που αναγράφονται στο έντυπο Ε.0 – **«Οδηγίες συμπλήρωσης εντύπων».. Κανένα άλλο στοιχείο δεν μπορεί να ενταχθεί στο τεύχος αυτό.**

2. Το **ΜΕΡΟΣ Β («επώνυμο»)** δεμένο σε ξεχωριστό τεύχος περιλαμβάνει όλα τα κεφάλαια με τη σειρά που αναγράφονται στο έντυπο Ε.0, καθώς και όποιο άλλο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ** επιθυμεί ο ΕΥ να επισυνάψει στην πρόταση.

Ως εξώφυλλα θα χρησιμοποιηθούν τα έντυπα ΕΑ1 και ΕΑ2.

Συνολικά πρέπει να **υποβάλλονται 6 ανεξάρτητα τεύχη** (3 ΜΕΡΟΣ Α και 3 ΜΕΡΟΣ Β) μαζί σε ένα σφραγισμένο φάκελο.

Έντυπα υποβολής

Για την υποβολή ερευνητικού σχεδίου θα χρησιμοποιούνται απαραίτητα τα **“Έντυπα Υποβολής Πρότασης”**, όπως αυτά επισυνάπτονται στο τεύχος της προκήρυξης και σύμφωνα με τις οδηγίες συμπλήρωσης.

Διεύθυνση για αποστολή προτάσεων

Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Γωνία Απελλή και Π. Νιρβάνα,

Άγιοι Ομολογητές

Τ.Κ. 23422

1683, Λευκωσία, Κύπρος

Πληροφορίες

Για οποιαδήποτε πληροφορία, οι ερευνητές μπορούν να απευθύνονται:

Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας

Τηλ.: 02-660292,

Τηλεομοιότυπο: 02-666117

Ιστοσελίδα ΙΠΕ: www.research.org.cy

κ. Λεωνίδα Αντωνίου,

Ηλεκτ. ταχ.: lanto@research.org.cy

κ. Ματθαίο Σπανό

Ηλεκτ. Ταχ.: mspanos@research.org.cy

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν την προκήρυξη του προγράμματος και τα σχετικά έντυπα από τα γραφεία του ΙΠΕ, γωνία Απελλή και Νιρβάνα, Λευκωσία ή από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας.